

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200868
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4620200868.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci navrhovateľky: E. V., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. L. XXX, t. č. W. L. XXX, zastúpená Advokátskym združením JUDr. Jozef Dudzík & JUDr. Kristína Gerová, so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1597/7, proti účastníkovi konania - manželovi: R. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. L. XXX, o návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom: M. V. a U. V., obe nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 24.09.2020, č. k. 10P/57/2020-120, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. týkajúcej sa zastupovania a spravovania majetku maloletých detí m e n í tak, že zastupovať a spravovať majetok maloletých detí sú oprávnení obidvaja rodičia.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., IV., V. p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd manželstvo účastníkov E. V. a R. V. rozviedol, na čas po rozvode maloleté deti V. M. a U. zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude oprávnený maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Zároveň zaviazal matku prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa sumou 80 eur mesačne, ktoré bude povinná platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Súd styk matky s maloletými deťmi ponecháva v neobmedzenom rozsahu a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že manželia nežijú spolu od októbra 2019, kedy sa navrhovateľka odsťahovala zo spoločného domu a býva v dvojizbovom nájomnom obecnom byte, je zamestnaná a má čistý mesačný príjem 748 eur. Otec s deťmi býva v rodinnom dome, ktorý nadobudli manželia za trvania manželstva, pracuje s priemerným mesačným zárobkom 1.557,47 eura a obidvaja rodičia majú ešte plnoleté deti a to W., ktorá je študentkou I. E. v M. a syna R., ktorý je zamestnaný a ktorý žijú v spoločnej domácnosti s otcom. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine, § 24 Zákona o rodine, § 62, § 63, § 75, § 76 Zákona o rodine, ako aj § 43 ods. 1 Zákona o rodine a čl. 3, čl. 7, čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len Dohovor). Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko a súčasne trvale rozvrátené, neplní si základné funkcie a to biologickú, ekonomickú a výchovnú a vzhľadom na postoj obidvoch nemožno reálne očakávať, že by spolu obnovili spolužitie a že ich manželstvo by si v budúcnosti mohlo plniť svoj spoločenský účel, preto manželstvo účastníkov rozviedol. Na čas po rozvode zveril

maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, rešpektujúc najlepší záujem maloletých detí ako i ich názor. U otca budú mať deti zabezpečenú riadnu starostlivosť a výchovu a majú k nemu vytvorený silný pozitívny citový vzťah, matku v súčasnosti odmietajú. Z dôvodu veľmi zlých vzájomných vzťahoch medzi rodičmi a ich nedostatočnej komunikácie určil, že len otec bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Vyživovaciu povinnosť matke určil v sume 80 eur na každé z detí, pričom prihliadol na ich vek, odôvodnené potreby a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, i na to, že obidvaja rodičia majú ešte vyživovaciu povinnosť aj k plnoletej dcére W.. Styk matky s maloletými deťmi ponechal v neobmedzenom rozsahu. Takáto úprava styku je v súčasnosti podľa názoru súdu najvhodnejšia, pretože v jej rámci bude mať matka dostatok priestoru na to, aby si znovu postupne vybuodovala pozitívny vzťah k svojim deťom. Ak by bol styk upravený podľa návrhu matky, teda v pevných intervaloch, hrozí obava, že by došlo k nútenému styku formou výkonu rozhodnutia a takýto direktívny prístup k maloletým deťom by ich určite traumatizoval, čo nie je v ich záujme. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľka a to vo výrokoch II., III. a IV. rozsudku a domáhala sa jeho zmeny tak, že na čas po rozvedení budú obidvaja rodičia oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletých detí a vo výrokoch III. a IV. navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že nemá výhradu v tej časti, kde maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca. Má však zásadnú výhradu voči tomu, že ako matka absentuje na správe majetku maloletých detí. Považuje to za priveľký zásah do jej rodičovských práv. Uvedeným výrokom jej súd odňal všetky možnosti podieľať sa na výchove detí, starať sa o ich majetok, spravovať ich majetok, ako aj zastupovať ich vo všetkých veciach, ktoré sa maloletých budú týkať. V ďalšej časti uviedla, že sumu výživného považuje za príliš vysokú a nezodpovedá možnosti jej príjmu. Poukázala, že súd nezahrnul jej výdavky, ktoré má na skylink 12,90 eura, cestovné 30 eur, telefón 32 eur, lieky 27,24 eura a výdavky na bývanie 90 eur. Tiež nesprávne súd skonštatoval výšku jej príjmu, keď jej príjem je 730,28 eura. Uviedla, že plnoletá dcéra W. žiada taktiež od nej výživné, pričom Okresný súd v Topoľčanoch v konaní 11Pc/12/2020 jej priznal výživné vo výške 80 eur mesačne. Z toho teda vyplýva, že na všetky tri svoje dcéry má platiť po 80 eur bez ohľadu na ich veľký vekový rozdiel, čo by sa podľa jej názoru malo prejavovať aj v určení výšky výživného. Čo sa týka výživného na plnoletú dcéru W. bude nútená podať odvolanie. V tejto súvislosti poukázala na mesačný príjem otca detí, ktorý je tak vysoký, že by nemal problém zabezpečovať a pokrývať výdavky maloletých detí. Pokiaľ ide o úpravu styku, voči tomuto má výhrady, pretože takáto úprava styku nikoho nezaväzuje, hlavne nie otca maloletých detí, aby na styk pripravil a odovzdal jej ich. Pokiaľ nebude presne určený termín stretávania sa s deťmi, odkedy dakedy a kde, tak už svoje deti nikdy neuvidí a nebude môcť s nimi zachovať akýkoľvek vzťah. Otec maloletých detí robí všetko preto, aby sa mu deti odcudzili.

3. K odvolaniu sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že ponecháva na objektívnom posúdení súdu s prihliadnutím na výsledky samotného konania, či aj matka má byť oprávnená zastupovať a spravovať majetok maloletých detí. Čo sa týka výšky výživného, poukázal na svoje mesačné výdaje, ktoré sú v sume 733,20 eura, mesačné náklady na plnoletú nezaopatrenú dcéru W. vo výške 105 eur, poplatky ktoré platí jedenkrát ročne vo výške 245,67 eura a výdaje na školské pomôcky a ošatenie detí za obdobie od 24.08.2020 do 20.10.2020, ktoré predstavovali sumu 409,84 eura. Tieto základné výdaje vie zdokladovať, pričom tam nie sú uvedené pravidelné výdaje na drogeriu, rodinu, lieky, ako aj výdaje na pokrytie financovania jeho základných životných potrieb. Preto aj rozhodnutie o výške sumy výživného ponechal na objektívnom posúdení súdu. Naďalej však trvá na tom, že je predčasné rozhodovať o určení styku matky s deťmi. Nemá nič proti tomu, ale najskôr si musí sama matka nejakým spôsobom vytvoriť s deťmi citový vzťah, aby neboli k stretávkam s ňou nútené, ale aby mali na tom aj samé záujem. V opačnom prípade by mohlo mať takéto rozhodnutie negatívny dopad na ich psychiku, ako aj emocionálne prežívanie.

4. Kolízný opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti podľa § 388 CSP zmenil.

6. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku - zák. č. 161/2015 Z. z. účinnom od 01.07.2015 (ďalej len CMP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti a kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

9. V preskúmvanej veci bolo manželstvo rodičov rozvedené, v tejto časti voči rozsudku odvolanie nebolo podané ani jedným z účastníkov konania a preto v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť.

10. Matka podala odvolanie i vo výroku II., aj keď vo svojom odvolaní uvádza, že nenamietala, aby maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca, preto aj v tejto časti považoval odvolací súd rozsudok za právoplatný a zaoberal sa len jej námietkou, ktorá spočívala v tom, že žiadala, aby bola ona spolu s otcom oprávnená zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v tejto časti odôvodnil tým, že sú medzi rodičmi zlé vzájomné vzťahy, nedostatočná komunikácia a preto rozhodol, že maloleté deti bude zastupovať a spravovať ich majetok len otec a tým sa predíde nezhodám medzi rodičmi v prípade, ak bude potrebné, aby konali v mene svojich maloletých detí, ako ich zákonní zástupcovia. S takýmto právnym posúdením sa odvolací súd nestotožňuje. Súčasťou rodičovských práv a povinností v zmysle ust. § 28 Zákona o rodine je:

- a/ sústavná a dôsledná starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b/ zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c/ správa majetku maloletého dieťaťa.

Každému z rodičov patria všetky rodičovské práva a povinnosti a odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by si aj matka nemohla podieľať na zastupovaní maloletých detí a na správe ich majetku. Spĺňa všetky predpoklady na zastupovanie maloletých detí ako aj správu ich majetku a v prípade, ak by bola z tohto vylúčená, došlo by k vážnemu zásahu do jej rodičovských práv a povinností. Preto odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že obidvaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

11. Čo sa týka určenia vyživovacej povinnosti matky, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav tak, ako ho popísal v odôvodnení svojho napadnutého rozhodnutia a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd nemôže mať akékoľvek pochybnosti o tom, že príjem matky je 748 eur mesačne, tak ako to potvrdil jej zamestnávateľ na č. l. 46 spisu. Matka vo svojom odvolaní namietala, že súčasťou jej príjmu je aj 30 stravných lístkov mesačne v hodnote 115 eur, z ktorých nemôže logicky výživné platiť. S touto jej námietkou sa odvolací súd nestotožňuje, pretože tých 115 eur, ktoré má k mzde v stravných lístkoch, môže použiť na svoju výživu a o to menej z čistého príjmu minie finančných prostriedkov na svoju stravu. Nemožno preto vychádzať z toho, že jej reálne na účet príde 615 eur tak, ako namietala, pretože jej čistý mesačný príjem je taký, ako zistil súd prvej inštancie a z tohto je nutné pri určení vyživovacej povinnosti vychádzať. Nemožno súhlasiť ani s jej námietkou, že podľa súdnej praxe je maximálna výška výživného stanovená 20% z príjmu povinného rodiča, pretože podľa ust. § 62 Zákona o rodine pri určovaní výživného sa vychádza zo zárobkových schopností a možností oboch rodičov, ako aj odôvodnených potrieb maloletých detí, pričom percentuálne vyčíslenie Zákon o rodine nestanovuje a vždy je to na voľnej úvahe súdu, v akej výške posúdi schopnosť povinného rodiča prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Je nesporné, že tým, že maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti otca, veľkú časť nákladov na ich výživu práve zabezpečuje on zo svojej strany, pričom im zabezpečuje aj bývanie, čo tiež treba pri určení výšky vyživovacej povinnosti zohľadniť. Odvolací súd preto pri určení výšky vyživovacej povinnosti matky dospel k zhodnému záveru, že výživné vo výške 80 eur na každé maloleté dieťa je primerané schopnostiam a možnostiam matky sa takto na ich vyživovacej povinnosti podieľať. Ide o obidve maloleté deti vo veku 10 rokov, kedy náklady na zabezpečenie všetkých ich odôvodnených potrieb nezodpovedajú len výške 80 eur mesačne, ale sú nesporne vyššie a s pribúdajúcim vekom sa budú ešte zvyšovať. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

12. Potvrdil rozsudok aj v časti, ktorým nebol upravený styk matky s maloletými deťmi a nechal ho v neobmedzenom rozsahu, pretože z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že maloleté deti s matkou odmietajú byť, nemajú k nej vytvorený náležitý citový vzťah a preto by nebolo v záujme maloletých detí, aby do striktno upraveného styku boli nútené. Je len na matke, akým spôsobom sa bude vedieť s maloletými deťmi skontaktovať, pretože nič jej nebráni, aby maloleté deti napr. navštívila aj po skončení vyučovania, na neutrálnej pôde a pomaly s nimi nadväzovala styk tak, aby sa ich citová väzba obnovila. V tomto smere je potrebné apelovať na oboch rodičov, aby vyvinuli maximálne úsilie na stabilizáciu vzťahov medzi nimi, aby predišli konfliktným situáciám a nevystavovali maloleté deti stresu. Nemožno prisvedčiť námietke matke, že by jej obmedzil akýkoľvek styk do budúcnosti, pretože jej styk s maloletými deťmi nebol zakázaný, bol len neupravený. Napokon v prípade zmeny pomerov sa môže opätovne rozhodovať o úprave styku, ak dôjde k takej stabilizácii vzťahov medzi matkou a dcérami, ktoré by jej úpravu styku odôvodňovali. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v tejto časti ako aj v časti o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).